

Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik
Jože Kastelic — Naslov uredništva in uprave:
»Naše delo« pri OO OF Krško — Telefon 45 —
Čekovni račun pri narodni banki FLRJ Krško
štev. 615-1-9532-16 — Tiska Celjska tiskarna v
Celju — Celoletna naročnina 144, polletna 77,
četrtletna 36 din — »Naše delo« izhaja dvakrat
mesečno.

NAŠE DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA KRŠKO

Pred deseto obletnico jugoslovanske vojne mornarice in pomorstva naše socialistične domovine

Naša jugoslovanska vojna mornarica slavi letos jubilejno deseto obletnico. To pa ni samo jubilej naše vojske, temveč tudi naše trgovske mornarice in ta jubilej z novimi zmagami praznujejo tudi lučki in ladjedelniški delavci, naši pomorci in ribiči in ves naš narod — kot pomembni datum naše ljudske revolucije, ko je tovariš Tito pred deseti leti izdal odlok o ustanovitvi prvega mornariškega odreda.

Ustanovitev prvega mornariškega odreda pa nima samo velik vojaški in politični pomen, temveč je 10. september zgodovinske važnosti, kajti z odlokom o ustanovitvi mornarice je bila dana jasna perspektiva nadaljnjega razvoja narodnoosvobodilne borbe. S tem odlokom je imel tovariš Tito točno odrejeno zamisel o ustanovitvi moderne armade, v kateri bodo zastopani vsi rodovi sodobne vojske. Ustanovitev prvega mornariškega odreda pa je važna tudi zaradi tega, ker je v drugi svetovni vojni imel sovražnik ustaljen režim pomorskih komunikacij, s katerimi se je okoriščal ter bi bila brez ustanovitve odreda nemogoča zveza med kopnim in otoki našega Jadrana. Prav zato je bila na vsak način nujna ustanovitev mornariškega odreda, ker se je s to ustanovitvijo razširil upor proti okupatorju v primorskih krajih. Pomen tega odloka pa ni le tradicija slavne preteklosti in borbenosti mlade Titove mornarice v času narodnoosvobodilne borbe, temveč tudi v tem, da je bila v prvi vrsti mornarica usmerjena v našo bodočnost. Ta odlok je vodstvo naše ljudske revolucije predvidelo tudi za nadaljnji razvoj nove Jugoslavije kot pomorske države.

Jugoslavija je kot pomorska država ustanovljena v narodnoosvobodilni borbi in je dobila svoje perspektive edino z zmago ljudske revolucije. V dolžini preko 2000 kilometrov obale se zopet svobodno gibljejo naše ladje po našem modrem Jadranu. Jugoslovanski narodi so budno branili svoje pravice tudi do jadranske obale in morja, ob katerem živi naše ljudstvo. Poleg vsega tega pa so se s podvigi, z znanjem in junaštvom borili tudi za uresničenje stoletnih težej. Zgodovina Primorja nam je v celoti na vsakem koraku dovolj zgorelo dokaz, da je naš narod — narod pomorščakov. Od najskrajnejšega juga naše obale preko sončne Boke in Dubrovnik ter Pelješa pa vse do Senja in najsevernejših meja — povsod so spomeniki in dokazi o bogatih izkušnjah naših mornarjev in naših ljudi ter njihovih stoletnih naporov za doseg tiste gora, ki nam ga je prinesla šele nova Titova Jugoslavija.

Tradicija našega pomorstva pa sega tja v začetek VII. stoletja, ko so hrvatske oborožene sile izvršile desantne operacije nad vladno mletsko mornarico v vodah Hrvaškega primorja, kasneje pa se je uspešno uprla madžarskim nasiljem, ki so hoteli na račun Hrvatov zavzeti naš Jadran. O svobodoljubnem in neustrašnem liku naših pomorščakov nam pričajo tudi borbe hrabrih Uskokov, Omišljanov, Neretljanov in Bakeljanov proti vsem tistim, ki so hoteli za vsako ceno zagospodariti nad našim morjem in našo jadransko obalo. O tem nam priča velika pomorska zmaga Neretljanov leta 887 nad beneškim dožem Petrom Kandjanom, pričajo nam drzne pomorske bitke senjskih Uskokov, priča nam upor 5000 mornarjev na 40 vojniških ladjah v Boki Kotorski leta 1918, ko so se odločno uprli proti nasilju avstro-ogrskih pomorske vladavine na Jadranu in še nešteto drugih junaških zmag v preteklosti.

Titovi mornarji so se v času narodnoosvobodilne borbe pokazali kot vestni in zaslužni pomorski nasledniki svojih junaških prednikov. O tem nam govori legendarna in resnična zgodba o partizanskih letih, o tem nam govori hrabra posadka prvih partizanskih ladij »Pionir« in »Partizan«, ki so se spuščali v borbe z veliko močnejšim in bolj oboroženim sovražnikom. Prve zmag nad italijanskim okupatorjem so večale iz dneva v dan mornariški odred ter so začeli z vedno pogostejšimi napadi proti fašističnemu okupatorju. Tako že leta 1942 italijanski okupator ni bil več siguran, kajti na vsakem koraku so jih zasledovali naši pogumni partizanski pomorščaki.

V času NOV je Titova mornarica izvršila neštete večje napade in žela prav lepe uspehe. Izvršila je 9 večjih in 62 manjših akcij na morju, otokih in obali. V teh akcijah je bilo ujetih 627 in 3189 ujetih sovražnih vojakov in oficirjev. Zaplenjene, uničene in potopljene so bile mnoge ladje. Navedli bi samo nekaj uničenih in potopljenih: en minopolagač, dva eksplozivna čolna in en čoln za njihovo spremljanje, tri oborožene motorne jadrnice, dva parnika, en remorter, šest motornih transportnih jadrnic, en motorni čoln, dva glibodera. Sestrelili so tudi tri letala. Zaplenjene

pa so bile naslednje trofeje: 4 torpedni, 4 eksplozivni in 3 invazijski čolni ter 2 oboroženi motorni jadrnici, 36 motornih transportnih jadrnic, 1 motorni čoln, 100 topov, 42 minometalcev, 60 težkih mitraljezov, 6 protitankovskih pušk, 572 mitraljezov, puškomitraljezov in brzo-strelk, 7419 pušk, 25 reflektorjev, 30 radio-oddajnikov, 682 ton hrane in 135 sodov eksploziva.

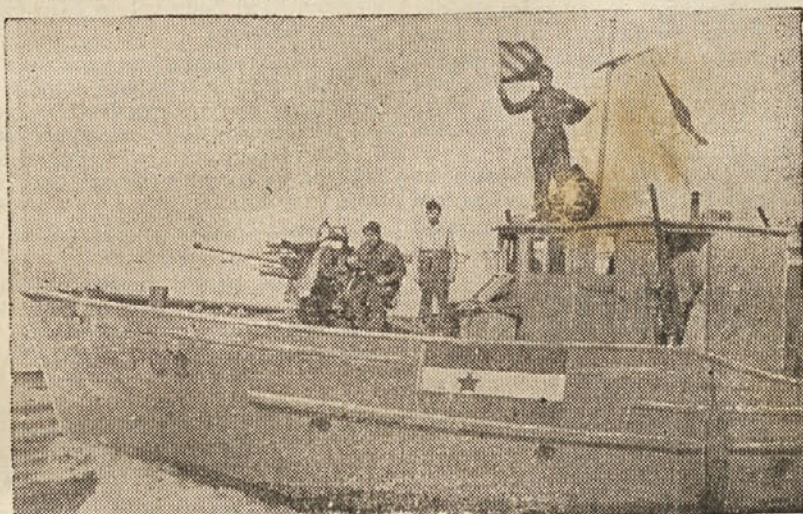
Poleg teh vojaških nalog je transportni del mornarice prepeljal v času narodnoosvobodilne borbe več kot 16.000 ranjencev in okoli 35.000 beguncev iz Primorja in otokov na otok Vis. Prav tako je mornarica prepeljala preko 80.000 potnikov iz kopnega na otoke in obratno, in več kakor 120.000 ton blaga iz otoka na kopno.

Velike uspehe naše vojne mornarice v času narodnoosvobodilne borbe in junaštva njenih borcev je najbolje karakteriziral tovariš Tito v govoru, ki ga je imel v Domu jugoslovanske vojne mornarice leta 1946. Dejal je: »Naša mornarica je ena najmlajših rodov naše vojske. Tudi ona je bila ustanovljena v procesu velike narodnoosvobodilne borbe, kakor so v tem času bili ustanov-

V tem mesecu se bodo vršile tudi po našem okraju v vseh večjih krajih proslave v počastitev Dneva jugoslovanske vojne mornarice.

mornarica, ki je bila sestavljena samo iz ljudi in lesenih čolnov, iz ljudi jeklenega srca, da bo ta mornarica uspela in obvladala vse naloge, ki so se postavljale pred njo v tem času in da bo za tem iz te mornarice zrastle močna mornarica, takšna, kakršna odgovarja naši novi Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Mornarji in oficirji Titove mornarice se zavedajo obveze, da budno čuvajo nedotakljivost obmorskega dela naših meja, da skupno z ostalimi oboroženimi silami Federativne ljudske republike Jugoslavije, obvarujejo mirno izgradnjo naše socialistične domovine, da omogočajo njen razvoj, kakor to želijo in zahtevajo interesi naših narodov. Poučeni, da jim je dolžnost čuvati in braniti neodvisnost naše domovine, so pripadniki jugoslovanske vojne mornarice enotni



Mornarica JA: V dobi narodnoosvobodilne borbe je bila sestavljena naša vojna mornarica iz malih, lesenih ribičkih čolnov, ki so bili zasilno oboroženi

ljeni ostali rodovi vojske, kot so pešadija, artilerija, letalstvo in drugi. Jaz se še dobro spominjam, ko smo se leta 1942 v Glamoču razgovarjali o naši mornarici. Morda bi mnogi, ki takrat niso poznali našega borca, smatrali kot avanturo vse tisto, kar se je takrat podelovalo na Jadranskem morju, kjer je vladal nevar in močan okupator. Človek, ki ni poznal jeklenih src naših ljudi, bi res smatral to za avanturo, ko so prišli naši s čolni na vesla in prizadevali sovražniku resne udarce. Mi smo med tem bili prepričani, da je bil s tem postavljen začetek naše mornarice. Prepričani smo, da bo naša prva vojna

in pripravljeni, da izvršijo vse, kar se od njih zahteva, samo da bo naše morje vedno svobodno in naše.

ZIVELA JUGOSLOVANSKA VOJNA MORNARICA, ČUVAR POMORSKIH MEJA NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE!

ZIVEL GENERALNI SEKRETAR NAŠE PARTIJE IN PREDSEDNIK ZVEZNE VLADE IN VRHOVNI KOMANDANT OBOROŽENIH SIL NAŠE DOMOVINE, NAŠ NAJDRŽAJŠI TOVARIS — MARŠAL TITO!

Letošnja vinska trgateg in trgovina z vinom

Ceprav je suša tudi pri nas v našem okraju precej prizadela na splošno kmetijske kulture, kažejo vsi znaki, da bomo imeli letos kvaliteto odlično vinsko letino. Dosedanji poskusi, ki so bili ugotovljeni v vinskem laboratoriju podjetja »Vino« v Brežicah ter v Vinarški zadrugi Kostanjevica, kažejo zelo lepe rezultate.

Pri vsem tem pa se pojavlja zopet stara pesem in stara tradicija naših posavskih vinogradnikov, predvsem pride to v celoti do izraza na desnem bregu Save, ko se že tamonjši vinogradniki pripravljajo na trgateg. To je huda rana, ki že leta in leta razjeda kvaliteto naših vin. V glasilu Osvobodilne fronte okraja Krško, to je v našem lokalnem časopisu »Naše delo«, smo v številki 10, z dne 31. maja t. l. objavili članek, iz katerega posnemamo, da so naša vinorodna polja po svoji legi, sestavini zemlje in po klimi zmožna proizvajati najboljša vina. Če bi se naši vinogradniki zavedali, koliko milijonov na ta način zapravimo, ki nam jih tako rekoč brezplačno nudi narava sama, bi pri odločanju časa trgateg treznejše mislili.

Mi vsi se moramo v celoti zvesti v novo strukturo našega gospodarstva ter s tem v zvezi v novo fazo trgovine. Nam vsem je znano, da je bilo do sedaj od strani odkupnih podjetij, ki so bila po dosedanjih predpisih pooblašena za odkup vina, veliko povpraševanje, bile so celo določene kvote, koliko mora posamezno gospodarstvo oddati vina. Tak način odkupa in pa trgovina z vinom, preko katerega pa se z ozirom na razne okolnosti našega razvoja ni moglo iti, je pripravil vinogradnike na brezbrzi odnos do pripravljanja kvalitete. V zadnjem letu odkupa so nekateri šli že tako daleč, da so v mošt ali pa tudi v vino vlivali sadjevec ali podobno.

Skoraj vsem vinogradnikom je pa danes že znano, da je ob tej celotni sprostitvi vinske trgovine letošnja vinska trgovina zavzela povsem drugi značaj, cena vinu je padla, ne pa narasla, kot je bil to konkretni primer lansko leto. Tako imenovani »špekulantski vinogradniki«, ki so računali, da bodo tudi letošnje leto dobili v poletnih mesecih ogromne vsote denarja za vino na račun delovnega človeka ali pa poštenih vinogradnikov, so se pri tem pošteno vračunali. Prodali so le določene količine dobrega vina, seveda po cenah, ki so vladale v dobi odkupa. Vsa druga vina so ostala doma in je po dosedanjih ugotovitvah več kot 50 odstotkov tega vina zavrelo.

Iz vsega tega sledi, da v nobenem primeru ne kaže isto tendenco uveljaviti tudi vnaprej, temveč je nujno, da naš vinogradnik podvzame vse korake za pripravo čimboljše kvalitete. To pa bomo poleg drugega dosegli edino le s pozno trgatvijo, ki se v nobenem primeru tudi letos ne sme pričeti pred oktobrom.

Splošne kmetijske zadruge imajo pri vsem tem prvenstveno in glavno nalogo. Kmetijske zadruge so dolžne, da na svojih področjih s podporo vinskih podjetij prikažejo vsem našim vinogradnikom koristi pozne trgateg. Kmetijske zadruge naj postanejo končno odločujoči činitelj v naši kmetijski proizvodnji.

Pri vsem tem je nujno, kar nikakor ne smemo spustiti iz vida, poudariti to, da so letos oziroma v prihodnjem letu dobri izgledi za plasman naših rdečih vin »črnine« in »cvička« v Švico. Pri tem se pa moramo zavedati, da bomo v Švico lahko prodali le odlično kvaliteto naših rdečih vin, v nobenem primeru pa ne tistih vin, pri katerih bo opravljena trgateg že sredi septembra, tako kot nekateri sodijo, da bodo pričeli

Krški okraj se bo udeležil proslave slovenskih brigad in s tem dokazal ljubezen do domovine

Krški okraj se pripravlja na največjo proslavo slovenskih partizanov — 10. obletnico ustanovitve prvih štirih slovenskih brigad — Sercejeve, Tomšiče-

Podjetja ter njihovi delavski sveti in sindikalne podružnice naj se zavzamejo, da bodo gmočno podprle prevoz ne le svojih članov, ampak tudi vseh vojni-



Skupina borcev »Gubčeve brigade«

ve, Cankarjeve in Gubčeve, ki bo 13. in 14. septembra v Dolenjskih Toplicah.

Proslava ustanovitve prvih brigad je hkrati proslava pomembne prelomnice v zgodovini NOB, ko začenja slovenski partizan — dotlej vključen v partizanske čete, bataljone in odrede — organizirane, sistematizirane in intenzivne preganjanje nadmočnega sovražnika, kar mu zaradi vključitve najboljših borcev v brigade in boljše oborožitve tudi odlično uspe. Ker so te prve brigade zardok naše slavne Ljudske armade, je praznik slovenskih brigad — praznik slehernega zavednega Slovenca, zlasti pa slovenskega partizana, aktivista in vsakogar, ki je sodeloval v osvobodilnem boju.

Okrajni štab, ki je prevzel skrb za množični organiziran odhod na proslavo, je mobiliziral za prevoz že vsa razpoložljiva vozila. Razen tega bo vozil poseben vlak iz Dobove, ki bo pobral med potjo udeležence iz Brežic in okolice, Krškega, Brestanice in Blance, drugi vlak bo pa vozil po potrebi iz Sevnice za Sevnico in okolico in spetoma pobral udeležence iz Boštanj, Trzšča, Šentjanža in Krmelja. S 70%, za dijake pa celo 73% popusta pri vožnji z vlakom bo slehernemu dana možnost, da proslavi prisostvuje.

invalidov, vojnihi sirot ter partizanskih mater in vdov. Drugim potnikom naj pa zaračunajo le stvarne stroške prevoza. Okrajni štab skrbi za politično in organizacijsko pripravo odhoda, v oporo so mu pa občinski štabi ter občinski odbori ZB.

KAKO BO V DOLENJSKIH TOPLICAH?

Dan pred glavno proslavo, 13. septembra bodo odkrili spominsko ploščo na mestu, kjer je bila ustanovljena Tomšičeva brigada. Istega dne bo še večja akademija v Novem mestu in otvoritev nekdanje partizanske postojanke na Frati pri Novem mestu.

Ponoči bodo udeleženci proslave prišli v partizanskih marših ali z vozili v Toplice, kjer bo 14. septembra dopoldne zbor borcev vseh štirih brigad in slavnostni govor, popoldne pa številne kulturne prireditve partizanskih kulturnih skupin.

Udeleženci bodo pomen praznika še bolj poudarili, če si bodo tokrat nadeli partizanske uniforme. Za prehrano bo dobro preskrbljeno, ne bi na škodilo, če si vzamejo jedilni pribor in »porcije« s seboj!

Kdor udeležbe še ni prijavil svojemu delovnemu kolektivu ali občinskemu oziroma okrajnemu štabu, naj to čimprej stori, da ne bo nedričakovanih ovir glede prevoznih sredstev!

Prebivalci krškega okraja, dokažimo z udeležbo na proslavi svojo domovinsko ljubezen in ljubezen do svobode, ki so nam jo v veliki meri priborile prav te prve slovenske brigade.

POZIV

Glavnega odbora Zveze borcev Slovenije ZA UDELEŽBO PROSLAVE PRVIH ŠTIRIH SLOVENSkih BRIGAD

PROSLAVA

10-letnice ustanovitve prvih štirih slovenskih brigad: Tomšičeve, Sercejeve, Cankarjeve in Gubčeve — bo 13. in 14. septembra v Dolenjskih Toplicah pod Rogom. Ta proslava bo doslej največja počastitev žrtvam in zgodovinskih pridobitev narodnoosvobodilnega boja.

Glavni odbor Zveze borcev Slovenije poziva vse svoje članstvo, vse slovensko delovno ljudstvo, da se proslave udeleži v čimvečjem številu. V ta namen bodo stavljena na uporabo prevozna sredstva vseh vrst in je dovoljena četrtinska vožnja.

Da bi priprave čim uspešneje potekale, je Pripravljalni odbor za proslavo na sestanku z zastopniki okrajnih odborov Zveze borcev sklenil sledeče:

1. Vsi okrajni odbori Zveze borcev naj takoj povabijo k sodelovanju vse druge organizacije in izberejo pripravljalne odbore za obisk proslave; isto naj stori tudi občinski odbori Zveze borcev.
2. V času pred proslavo naj bodo vsebinsko primerno prireditve, kjer je možno, s pozivom za čimbolj množičen obisk proslave; partizanske kulturne skupine naj obnovijo svoje programe in nastopajo z njimi tudi drugod, ne samo 13. in 14. septembra v Dol. Toplicah.
3. Do 31. avgusta naj pošljejo vsi okrajni odbori Zveze borcev Pripravljalnemu odboru za proslavo (Glavni odbor Zveze borcev NOV Slovenije, Ljubljana, Erjavčeva 16) število udeležencev, želje glede načina potovanja, predloge in vprašanja.
4. Vsa potrebna navodila bo Pripravljalni odbor sproti javljal po časopisju in po radiu.

Pripravljalni odbor

bičjek je namenjen postavitvi spomenika, ki ga pričnemo graditi drugo leto spomladi. Prostovoljne prispevke sprejema tovarišica Račič Julčka, OLO Krško.

Krajevni odbor ZB Krško.

N-O-V-I-C-E-I-Z-N-A-Š-I-H-K-R-A-J-E-V

LJUDSKE UNIVERZE

v krškem okraju

Ako kritično pregledamo delovanje ljudskih univerz krškega okraja v pretekli sezoni, moramo ugotoviti:

1. Da je bilo delovanje ljudskih univerz omejeno samo na Senovo, Brežice, Krško, Sevnico in Kapelo, dočim so vsi ostali kraji, ki so oddaljenejši od gospodarskih centrov, a so za časa narodnoosvobodilne borbe mnogo doprinesli, ostali nezajeti;

2. da je vladala pri sestavi programa za predavanja nenačrtovitost, to pomeni, da so bila predavanja brez ozira na krajevne potrebe in problematiko ter da so bila predavanja odvisna od predavatelja, ki je bil slučajno na razpolago;

3. da predavanja v splošnem niso upoštevala stvarne potrebe po dvigu kulturnega nivoja najširših plasti delovnih množic v smislu današnjega časa.

Z ozirom na zgoraj navedena dejstva je razumljivo, da v pretekli sezoni ljudska univerza v splošnem ni dosegla tistih uspehov in vršila tiste vloge, ki jo mora nujno vršiti pri prodiranju v naše vasi, v borbi za zmago znanstvene zamisli ter dviga socialistične kulture v zavesti naših množic.

Ljudska univerza mora biti sestavni del naše ljudsko-prosvetne dejavnosti s ciljem izobraževanja najširših plasti delovnih množic v duhu naše stvarnosti. Zato bi morala nujno biti pri vsakem kulturnem društvu ustanovljena sekcija za ljudske univerze ali ljudsko izobraževanje. Prosvetni, znanstveni in kmetijski strokovnjaki naj bi se vključili v sekcije ljudskih univerz pri posameznih kulturnih društvih ter tvorili predavateljski aktiv. Vsaka sekcija ljudske univerze si bo morala nujno sestaviti

viti delovni program in razpored predavanj z ozirom na krajevno problematiko in tolmačenja naše današnjice. V delovnem programu pa mora biti neka sistematičnost, iz katere naj bo razvidno, kaj hočemo, odnosno katere probleme bomo v sezoni znanstveno obdelali. Predavanja ljudske univerze se morajo vsekakor razlikovati od predavanja na masovnih sestankih, kajti prva imajo poglobljeni teoretični značaj in znanstveno prikazovanje raznih problemov kot nujna posledica družbenega razvoja, dočim so druge vrste predavanja zgolj informativnega značaja. Predavatelji se morajo zavedati, da prav vsako predavanje, tudi strokovno, lahko obravnava v duhu naše stvarnosti, seveda le v tem slučaju, če je predavatelj sam pripravljen na dialektičnosti razvoja. Nikakor ne smemo pri predavanjih pozabljati na oviralno in razdiralno vplivanje misticizma na celoten naš razvoj, zato ne bomo govorili o misticizmu samem kot takem, temveč na konkretnih primerih prikazali škodljivi vpliv misticizma.

Smatram potrebno, da damo pri izobraževalnem delu poudarek tudi na vzgojno vprašanja in tolmačimo bistvo razlike med dozdnevno katoliško in pravo socialistično moralo.

Na sedežu okrajja bi pa bilo potrebno ustanoviti okrajni odbor ljudske univerze, ki naj bi imel nalogo pravilno usmerjati vse izobraževalno delo pri sekcijah kulturnih društev. Ker stojimo pred novo sezono izobraževalnega dela je potrebno, da uporabimo mesec september za izvedbo vseh pripravljanih del v zvezi s tem vprašanjem. V vseh spornih slučajih se obračajte na okrajni odbor ljudske prosvete v Krškem.

IZ VIDMA OB SAVI

Dne 25. t. m. je bila na Vidmu prva občinska konferenca APŽ občine Videm-Krško. Referat o delu in nalogah APŽ, je podala tovarišica Avsec Mimica. Nato se je razvila živahna debata v kateri so žene razpravljale razna poreda vprašanja kot n. pr. vprašanje vode v Krškem, kakor tudi o vzgoji otrok. Žene so sklenile, da bodo organizirale zdravniško predavanja, kuharski tečaj, nadalje, da se ustanovi ženska šivalnica in zobna ambulanta na Vidmu. Izvoljen je bil tudi nov občinski odbor.

Dne 25. t. m. se je vršil v tovarni Celuloza na Vidmu odprt partijski sestanek, katerega se je udeležilo okrog 200 ljudi. Izvolili so novega sekretarja OPO, partijsko vodstvo in delegate za okrajno konferenco. Po referatu tovariša Stuperja se je v diskusiji oglasilo le malo ljudi. Na koncu so sklenili, da se bodo v bodoče tesneje povezali z masovnimi organizacijami, da bodo stopili v borbo proti kleru ter da se bodo ideološko izpopolnjevali.

ZENE IZ RAKE PRI DELU

Na pobudo Zveze združnic je tovarišica Zibertova s pomočjo Kmetijske zadruge Raka organizirala tečaj za vkuhanje sadja in konzerviranje zelenjave, ki bo trajal teden dni, pričeniši s 15. septembrom, v prostorih tovarišice Drnovske. Za ta tečaj se je prijavilo 25 najboljših deklet iz raznih vasi občine Rake. Za tem tečajem bo sledil še kuharski tečaj. Želimo mnogo uspeha!

(Nadaljevanje z 2. strani)

Skozi zbirke POSAVSKEGA MUZEJA

Vsaakega bo prav gotovo zanimala zbirka razstavljenih predmetov in tiska iz komaj minule dobe NOB — borbe našega naroda za svoj obstanek. Z zelo skrbno zbranimi in razstavljenimi predmeti, osebnimi dokumenti s slikami in tiskom je počaščen spomin junaške deseterice mladih komunistov iz Krškega, ki so kot prvi talci okupatorja v Sloveniji po izdajalčevi krivdi žrtvovali v juliju 1941 svoja mlada življenja za današnjo stvarnost. O oboroženi borbi prebivalcev našega okrajja nam pričajo zapuščine partizanskih odredov in partizanov posameznikov. Aktivno sodelovanje našega prebivalstva s partizanskimi odredi in borbi proti okupatorju pa nam dokazujejo številni lepaki z imeni požrtvovalnih ljudi iz naše sreče, ki so bili ustreljeni kot talci v nacističnih zaporih.

Tako smo po tem bežnem sprehodu po prostorih Posavskega muzeja spoznali njegove najbolj zanimive in značilne predmete. Mogoče se nam je pri tem posrečilo pridobiti skromno poznavanje razvoja materialne kulture človeštva v razdobju skoraj da 4000 let. In če se nam je s spoznavanjem materialne kulture posrečilo spoznati tudi produkcijska sredstva posameznih obdobj, nam bodo na podlagi vsega tega razumljivejši tudi družbeni odnosi, to je razvoj človeške družbe od prvotne praskupnosti preko vseh eksploatorskih družbenih formacij do današnje stvarnosti.

Ko sta oni dan Franc Kopina in njegova mati, oba iz Straže, drla kožo srnjaka v gozdu Krakovem, sta bila pri delu opazovana in javljena tukajšnji postaji NM na Raki. Izgovarjata se, da sta naša srnjaka že ubitega. Ne vemo, če je to res ali ne, res pa je, da je Franc Kopina strasten divji lovec.

IZ KRSKE VASI

V nedeljo, dne 24. t. m. je bila na Griču pri Krški vasi proslava 10. obletnice partizanskega napada na nemško postojanko na letališču. Ob tej priliki je govoril polkovnik JLA tovariš Žokalj Lojze-Džidži iz Krške vasi, ki je takrat napad vodil. Pri proslavi je sodeloval tudi pevski zbor.

KUD »Ivan Kobil« iz Krške vasi bo dne 31. t. m. proslavljal svojo 25-letnico obstoja pevskega zbora »Vrbenica«. V ta namen bo prirejen koncert osemnajstih pesmi s sodelovanjem pevskega zbora SKUD »Slavka Černelca« iz Brežic in KUD Sele. Letos meseca maja je bil ustanovljen v Krški vasi mladinski pevski zbor, ki šteje 16 članov.

DOBER PISMONOŠA

Večkrat smo že čitali v raznih časopisih o slabih pismonošah in bi bilo zelo koristno, da bi si ogledali Jurmanovega Lojzeta in ga tudi posnemali. Že dalj časa vrši vestno svojo službo po širni okolici Rake vsem v zadovoljstvo. Rad pomaga tudi pri raznašanju obvestil za razne organizacije itd., zato je povsod zelo priljubljen.

»KRALJICA NA BETAINOVI« V STOLOVNIKU

V zadnji številki »Našega dela« smo pod gornjim naslovom med drugim navedli, da je imela Zakškova v letu 1951 65.000 din davčne odmere, ki so ji jo pa znižali na 31.260 din. Dejansko stanje pa je naslednje: Bivši KLO ji je predpisal za leto 1951 din 65.000, — davčne odmere. Ker se je zdelo okrajnemu odboru ta odmera prevelika, je finančni oddelek OLO izvršil korekturo in določil Zakškovi 347.000 din davčne osnove ter 135.515 din davčne odmere. Na priporočilo Zakškove ji je OLO znižal davčno odmero za 33.740 din, tako da je ostal dokončni predpis davka 101.775 din.

IZ STARE VASI NA BIZELJSKEM

V nedeljo dne 24. avgusta je mladinski aktiv Stara vas Bizeljsko v počastitev VI. kongresa KPJ organiziral mladinski fizikturni dan, katerega so se udeležili mladinci iz Stare vasi, Bistrice ob Sotli, Krškega, Podbočja in Dobove. Tekmovali so v lahki atletiki in odbojki. V lahki atletiki so zmagali mladinci iz Krškega, a v odbojki ekipa iz Podbočja, ki je pokazala solidno tehnično znanje. Upamo, da nam bodo mladi odbojkaši iz Podbočja pripravili še marsikatero presenečenje.

Mladinski aktiv je tekmovalno dobro organiziral in jim pripada zaslužen priznanje. Tekmovanje je prepričljivo dokaz, da se na vasi lahko z voljo marsikaj doseže tudi na področju fizikulture. Takih tekmovalcev si mladina želi še več. Ostali aktivni posnemajte, dokler ni sezona pri kraju.

Ustanovljena je Trgovinska zbornica za krški okraj

Po temeljitih pripravah, ki jih je opravil iniciativni odbor za ustanovitev okrajne trgovinske zbornice v Krškem, se je v torek, dne 19. avgusta vršila v Brežicah ustanovna skupščina Trgovinske zbornice za okraj Krško. V članstvo so se doslej prijavila vsa trgovinska podjetja državnega sektorja, nekatera proizvajalna podjetja, 80% splošnih kmetijskih združenj v okraju ter združeno trgovsko podjetje, tako da znaša število v zbornico vključenih članov skupno 44.

Ustanovno skupščino je vodil v imenu izvoljenega delovnega predsedstva tov. Cimperšek Rudi, poročilo o pripravah za ustanovitev zbornice in o nalogah zbornice pa je podal predsednik iniciativnega odbora tov. Novak Franc, direktor trgovskega podjetja »Potrošnja«, Krško. V svojem poročilu je nakazal, da bo med drugim glavna naloga okrajne trgovinske zbornice v tem, da razgiba gospodarsko življenje in skrbi za nadaljnji razvoj socialistične trgovine. Posebno skrb bo morala zbornica posvečati strokovni in politični vzgoji trgovskega kadra, od katerega je sprito novih pogojev prostega trga v marsičem odvisno, kako bo trgovina izvrševala svojo osnovno nalogo. Zbornica bo morala analizirati vse pojave kritike in rušenja ugleda socialistične trgovine, ki se posebno v zadnjem času ponekod že pojavljajo, kajti le na ta način bo zadostila nalogam, katere si je zadala v interesu socialistične skupnosti.

Razpravljanje o statutu in poslovniki zbornice je bilo precej obširno. Sklenjeno je bilo, da bodo posamezni člani zbornice zastopani v skupščini v skladu s številom svojih delavcev in uslužbencev, ki pri sedanjih organizacijah trgovinske mreže najbolj odgovarjajo prilikam v okraju. Glede prispevkov so trgovinska podjetja razporejena v 10 kategorij, upoštevajoč pri tem višino blagovnega prometa posameznega člana. Tako znaša prispevek podjetij z najmanjšim prometom (I. kategorija) mesečno 800 din, prispevek onih podjetij, katerih promet presega 20 milijonov (X. kategorija) pa 12.000 din mesečno. Prav tako je višina pristopnine odvisna od prometa posameznega člana in znaša enkratno od 1000 do 5000 din.

Volitve za organe zbornice so se vršile s tajnim glasovanjem. Število članov upravnega odbora znaša po statutu od 7 do 11 oseb. Za letošnje leto je bil izvoljen 9-članski upravni odbor, tročlanski nadzorni odbor in 5-članska častno sodišče. Za predsednika zbornice je bil izvoljen tov. Novak Franc, do-

sedanji predsednik iniciativnega odbora, za podpredsednika pa Vučajnik Vinko iz trg. podjetja »Ljudska potrošnja«, Brežice. V ostalem so v vseh organih zbornice (upravnem odboru, nadzornem odboru in častnem sodišču) zastopani vsi sektorji trgovine. Za tajnika zbornice je bil imenovan Toplak Jože.

Zaradi uspešnejšega opravljanja nalog zbornice je skupščina razpravljala tudi o ustanovitvi sekcij in stalnih odborov, kot pomožnih organov upravnega odb. Debata je pokazala, da bodo začasno zadostovali za reševanje strokovnih vprašanj iz delokroga zbornice, sekcija za promet z industrijskim blagom in sekcija za promet s kmetijskimi pridelki. Osnovani so bili tudi odbori za kadre in šolstvo, fanančna vprašanja in odbor za zunanjo trgovino.

Na skupščini so delegati nakazali tudi nekatere najbolj pereče probleme iz področja trgovine. V bodoče bo potrebno vzgoji vajencev posvečati večjo pozornost kot doslej, s posebnim ozirom na njih strokovno-praktično usposabljanje. Prav tako bo potrebno sedanjemu kadru v trgovini — zlasti mlajšemu, ki nima še ustreznih kvalifikacij nuditi pomoč, da bi lahko v določenem roku opravili predpisane izpite.

Izražena je bila tudi želja, da se zaradi koordinacije dela vseh trgovinskih podjetij, ki so že pristopila k izdelavi tarifnih pravilnikov o plačah, skliče v okviru trgovinske zbornice — informa-

Drug pereč problem v Brestanici

V dobi po osvoboditvi je bila vsa naša dejavnost posvečena enemu cilju, to je izgradnji ključnih objektov kot bazo za socializacijo naše domovine. Temu cilju se je moralo vse podrediti, ako smo hoteli ustvariti boljše življenjske pogoje našemu delovnemu ljudstvu. Danes smo v razvoju že tako daleč napredovali, da lahko naši novi občinski odbori posvečajo vso skrb komunalni dejavnosti. Zato bi bilo napačno misliti, da so dosedanja KLO iz neke malomarnosti zanemarjali komunalno dejavnost.

Pravo pot v tej smeri nam kaže naša mestna občinska odbora v Brežicah in Krškem, ki posvečata vso skrb komunalni dejavnosti.

Tudi občinski odbor v Brestanici bo moral nujno pristopiti k reševanju teh problemov. Poleg vodovoda je v Brestanici tudi zelo pereč problem cesta, ki vodi skozi trg. Prah, ki s te ceste prodira v stanovanja Brestaničanov, one-

ŽE VESTE?

da je v založbi »Savinjskega vestnika« pred dnevi izšla knjiga

ŽIVI ZID

Knjiga opisuje pohod 14. proletarske divizije na Štajersko. Knjigo je napisal udeleženec pohoda STANE TERČAK — Bogati jo 10 visokih jedkanic akademika Božidarja Jakca, ki je knjigo tudi opremil. Vezana je v platno (rdeče, olivno zeleno, sinje) — Cena knjigi je 320 dinarjev, medtem ko je cena v rjavo platno vezani knjigi, tiskani na belem papirju 400 din — Knjigo naročite v Upravi »Savinjskega vestnika«, kupite jo lahko tudi v času Gospodarske razstave mesta Celja — na razstavnem prostoru (paviljon v II. nadstropju).

livni sestanek, na katerem bi se razčistila še nejasna vprašanja. Ta sestanek se je po sklepu prve seje upravnega odbora vršil v petek, dne 22. t. m. v Krškem, kjer so prisostvovala vsa zainteresirana trgovska podjetja. Na tem sestanku so trgovska podjetja izmenjala izkušnje, vskladila sorazmerje tarifnih postavk med državnim in združenim sektorjem, prav tako pa so prebrala pojasnila na vsa vprašanja, ki so v neposredni zvezi z izdelavo tarifnih pravilnikov trgovskih podjetij. Udeležba na tem prvem sestanku, kakor tudi diskusija je pokazala, da bodo trgovska in ostala podjetja marsikatero probleme lahko uspešno rešila v okviru trgovinske zbornice kot svoje samoupravne družbene organizacije ter tako doprinesla svoj delež k poglobljanju naše gospodarske in družbene stvarnosti.

Komunalni napredek v Cerkljah

Novi občinski odbori se po vseh naših krajih trudijo in posvečajo komunalni dejavnosti vso pažnjo. Odpirajo razne uslužnostne ustanove, ki naj bi služile prebivalcem. Tudi v Cerkljah so pristopili k temu delu, vendar to na dokaj čuden način.

V združenem domu je bil frontni kotiček, ki je služil za razne sestanke, v njem je bila tudi posvetovalnica za matere in otroke. Ko je pred kratkim hotela mati z otrokom obiskati posvetovalnico, jo je zaman iskala, kajti v prostoru, kjer je bila prej posvetovalnica oziroma frontni kotiček, se je naselil brivec. Ko sem se zanimala, kako se je moglo to zgoditi, sem izvedela, da se je sicer na seji občinskega odbora sklepalo o brivnici in tudi poudarjalo potrebo po njej, vendar so bili vsi proti temu, da bi brivnico odprli v frontnem kotičku. Sklep občinskega odbora pa ni držal za tovariša tajnika občine, ki je izdal odločbo brivcu, baže na izjavo predsednika KUD, češ da bo on sam za to odgovarjal, da se naseli v prostorih frontnega kotička in posvetovalnice za matere in otroke. Tajnik mu je velikodušno prepustil celo zavese, ki so jih nabavile množične organizacije.

Tako se je zgodilo, da so Cerklje dobile sicer brivnico, izgubile pa frontni kotiček in posvetovalnico za matere in otroke. Izgleda, da po mnenju nekaterih ljudi v Cerkljah sta frontni kotiček in posvetovalnica za matere in otroke že preživeli ustanovi.

Kaj bodo porekli k temu Cerkljani?

Zakaj že pet let vlada v Brestanici mrtvilo v fizikulturi?

Pred vojno ni bilo v Brestanici industrije. Bil je pač majhen podeželski trg. Prebivalci so bili večinoma kmetje in obrtniki. Toda v teh majhnih razmerah sta delovali dve telovadni društvi, dva gledališka odra in v dveh telovadnicah se je telesno krepila vsa tedanja mladina.

In kako je danes? Izraz porazno je vse prebrazil za vso sabotažo, ki so jo

izvedli nekateri nad fizikulturo v Brestanici. Po osvoboditvi je bil obnovljen bivši sokolski dom, popravljeno telovadno orodje in organizirano telovadno društvo, eno izmed prvih v okraju. Pionirji, mladina in članstvo se je redno zbiralo k vadbenim uram, se vadilo in krepilo. Uspehi niso izostali. Na tekmovalnih osvajali prva mesta, priredili izvrsten nastop, uprizarili lepo telovad-

no akademijo in to že v letih 1945 in 1946. To delo pa nekaterim le ni bilo všeč. Najbrž jih je bolela demokratičnost v društvu, iskreno tovarštvo in pravilen način ravnanja s ljudmi, zato je bilo treba društvo razbiti. Telovadno orodje (bradlja) so postavili pod kap, v telovadnici pa odprli plesišče in veselišče prostora.

Današnje stanje: vrata polomljena, okna razbita, pod uničen in orodje izgubljeno. Pet let že nihče ni telovadil. Stranišče so podirli, zadaj razkopali in podirli škarp ter nato vse skupaj pustili. Pred enim letom so priredili tombolo pod pretvezo za obnovo in povečanje telovadnega doma. Imeli so dobiček, toda dom je ostal še nadalje tak, kakor je bil. Kmalu bo podoben »Fli-sovi« grajski podrtiji. In kje je denar oziroma dobiček od tombole? To je bilanca ljudi, ki so gospodarili nad Brestanico zadnja leta. Telovadnici dom je last »Partizana«, zveze za telesno vzgojo v Ljubljani. Ali komisija, ki vodi nadzorstvo nad domovi in telovadnim orodjem, pri tej zvezi res ne bo nič ukrenila proti takemu postopku? To je torej vzrok, da vlada mrtvilo v fizikulturi v Brestanici. Tudi pismo CK KPJ o napakah v fizikulturi in nad fizikulturo ni teh ljudi nič ganilo, da bi vsaj delno popravili odnos do nje in do ljudi, ki so bili nosilci fizikulture v Brestanici. Nekaj je gnilega! Zato se ne čudimo!

magacinom v Krškem. Tudi ta se je izgovarjal, da ga je »zapeljalo« vince in ne kolo. Ali bi mu verjeli? Sodišče mu ni. Nagradilo pa ga je z 2 leti strogega zapor. Tak prijatelj koles je bil tudi Umek Ivan, doma iz Obrežja pri Jesenicah na Dol., ki je bil kaznovan na 10 mesecev in 15 dni zapor.

Hajmbring Mihaelu je bila očitana gozdna tatvina. On trdi, da ni ničesar vzel, temveč si je samo povrnil to, kar je bilo njemu odvzeto. Vsekakor si je Hajmbring samolastno jemal pravice, za kar je prejel 21 dni zapor in 6.000 din kazni. Hajmbring naj si zapomni, da naša državna skupnost temelji na zakonitosti in ne trpi samolastnežev.

Vrstovškemu Jožetu iz Bojsnega št. 41 so bila vseh drevesa v državnem gozdu, pa se je odločil, da si jih poseka in odpelje domov. To je Jože tudi storil v celoti, za kar pa ga je sodišče nagradilo s 3 meseci in 15 dni zapor.

Izpred sodišča

Smodič Alojzija iz Senovega št. 99 je bila obsojena na tri mesece zapor, zaradi kaznivga dejanja odprave plodu. Izgovarjala se je, da je dajala samo navete, na sodišču pa se je izkazalo, da se je že dalje časa bavila z dajanjem takih nasvetov, ki so bili zanjo zelo dobičkanosni. Tudi Krček Ivana iz Zdol št. 85 se je bavila s sličnim poslom in bo dobila zaslužen plačilo za svoj »plemeniti« poklic.

Na Senovem pa imamo junake, ki so se specializirali v ravnanju z nožem. Tak junak je Maček Stanko, ruder iz Reštanja št. 72. Proti koncu lanskega leta se je v kratkem času izkazal s svojim junaštvom in je izpod njegovega noža tekla kri, za kar pa je prejel zaslužen plačilo 8 mesecev zapor. Njegov pomagač pri teh junaških spopadih mu je bil Grlic Stanko iz Reštanja št.

73, kateri se je prav tako uveljavljal pri večjih pretepih z nožem, za kar je prejel nagrado 8 mesecev zapor. Verjetno, da jih bo to opozorilo v bodoče spametovalo in privedlo na pravo pot.

Ugotavljamo, da se tatvine precej čisto pojavljajo, predvsem tatvine koles. Tudi Smodič Ivan iz Retja pri Trbovljah si je zaželel kolo in ga »brez vprašanja« izbral v Brežicah. Pravi, da je storil to dejanje v vinjenosti. Sodišče pa mu ni verjelo, ker je Smodič Ivan sodišču znan in je bil zaradi sličnega delikta že predkaznovan na 5 let zapor. Za to njegovo »trenutno« spozabo — tako se namreč sam izraža, mu je sodišče prisodilo 2 leti in 5 mesecev strogega zapor. Tudi Simončič Vinko iz Leskovca št. 109 je bilo vseh dvokolo last Pleterski Slavka iz Krškega, ki ga je za trenutek prislonil pred Okrajnim

Iz PIONIRSKEGA življenja

Vrnili smo se s taborenja

Medale, dobre pol ure od postaje Črnomelj leži sredi smrekovega gozda ljubka jasa, ki je obdana z živo mejo. Na tem prostoru so si pionirji krškega okraja uredili lep dom, kjer so preživeli nekaj lepih in nepozabnih dni. V šestih tednih je taborilo tu 85 pionirjev v treh izmenah.

Ob vstopu v tabor si bil prijetno presenečen nad ureditvijo tabora in načinom življenja, ki ga imajo pionirji pod šotori. Prehitro so minili dnevi taborenja in z žalostjo so otroci zapuščali Belo krajino, tešilo jih je samo eno: saj se drugo leto zopet vidimo pod šotori. Veseli in razigrani so preživljali otroci svoje počitnice. Poleg veselja so mislili tudi na resne stvari. Vsi smo se dobro zavedali, da je bil med ostalimi naš glavni cilj, ogledati si našo slavno Belo krajino, ko je toliko pretrpela in toliko žrtvovala v času narodnoosvobodilne borbe. Delali smo izlete v bližnjo in daljno okolico in se seznanjali z raz-

nimi dogodki iz narodnoosvobodilne borbe. V Metliki smo si ogledali narodopisni, narodnoosvobodilni in arheološki muzej. Na Vinici nam je tovariš upravitelj pripovedoval zgodovino Vinice v starih časih in sedaj v narodnoosvobodilni borbi. Tudi na Župančičev dom nismo pozabili. Za kopanje v Kolpi pa nam je še tudi preostajalo časa. Večkrat smo se odpeljali v Podzemelj na kopanje, ker v bližini našega tabora ni bilo tako primerno tople vode za kopanje. Z zanimanjem smo opazovali kraje v Podzemlju, hrib Kučki, kjer so našli že več ostankov naših prednikov iz rimske dobe. Izkopanine iz tega kraja smo videli v belokranjskem muzeju. V času taborenja smo se dodobra seznanili z navadami in običaji in gostoljubji belokranjskega ljudstva.

Podnevi nam je čas prehitro mineval ob igrah in zabavah, zvečer pa smo obujali spomine iz naše preteklosti ob

tabornem ognju. Taborni ogenj je bil za pionirje največje veselje. Nekam tajinstveno so odmevali zvoki pesmi in šaljivk v gozdu. Ogenj proti 22. uri dogoreva, pionirji so se nasmejali duhovitim šalam njihovih voditeljev. Za zaključek so se razlegali zvoki himne »Hej Slovani«. Človek, ki tako gleda in posluša te otroke, ga nenadoma gane, ko jih vidi tako mlade in zdrave. Skupaj smo preživeli lepe dneve in večere, polne dobre volje, mlade sile in življenja. Zdi se mi, da so uživali čisto in resnično srečo. Saj so imeli vse, kar potrebuje tak mlad človek, da je srečen.

V imenu uprave in pionirjev se zahvaljujemo vsem tistim, ki so omogočili tako lepe počitniške dneve, polne veselja, zabave in neskajljene sreče. Zahvaljujemo se tudi vsem Belokranjcem, ki so nam v kakršnem koli pogledu šli na roko, da je naše taborenje res tako lepo uspelo, kjer so bili naši stalni gostje pionirji iz kolonije, domači pionirji in tudi starši nekaterih domačih otrok.

Ker vlada splošno zanimanje za mojo Kunigundico in bi ljudje radi vedeli, kako izgleda, vam sporočam, da se bova s Kunigundico udeležila lovske veselice, ki bo 7. septembra v združenem domu v Dobovi. Kako bo Kunigundica oblečena, še ne vem, ker ji šivilja pravkar dela za to veselico novo obleko. Upam, da vam bo všeč. Na svidenje torej v Dobovi in prav lepe pozdrave od Pepčka.

Pepček pripoveduje...

Ker so pasji dnevi minili, sem se nehal kopati in lepega jutra sem se odkuril po našem okraju poizvedovat za novicami. Truden in izmučen sem prišel v KOSTANJEVICO, najel sobo in legel takoj spat. Sanjal sem o krasno preživeli noči v Dolenjskih Benetkah v družbi Mimice, Slavice, Emice in Rozike. Da pa bi bile Dolenjske Benetke res prave Benetke, niso smeli manjkati signori Rosso Olinto, Di Raimo Vizenzo in signor Paganotto Bruno. Skril sem se v kotiček in opazoval, kako so se naša slovenska Mimica, Slavica, Emica in Rozika ljubimkale z italijanskimi signori kot zastopniki dvatisočletne kulture. Ti italijanski junaki so bili res pravi mojstri v zapeljevanju naših deklet in moram reči, da so bila naša dekleta zelo dostopna italijanskemu lizanju. Ne vem, kaj bi se bilo zgodilo še naprej, če ne bi takrat začelo pokati okrog voglov, pa so italijanski junaki zbežljali kar skozi okno v njihove bunkerje, preoblačiti spodnje hlače. Tedaj je zagrmelo in sem se prebudil. Primerjal sem nehoti trpljenje naših borcev v borbi za svobodo in neodvisnost slovenskega ljudstva proti fašističnim banditom, in pa prilizovanje omenjenih deklet fašističnim krvolokom. Mahnil sem jo proti CERKLJAM, a nikakor nisem mogel pozabiti na sanje v Kostanjevici. Ko sem prišel v Cerklje, sem se hotel odpočiti v frontnem kotičku in pogledati, kako deluje posvetovalnica za matere in otroke. Potrkal sem na vrata, prijazno pozdravil, pa sem se nemalo začudil, ko me brivec prijazno vpraša: »Obriti?« Začuden sem ga pogledal in vprašal: »Od kdaj pa briješ in strižeš v frontnem kotičku in posvetovalnici za matere in otroke?«

Nič mi ni odgovoril in ker je videl, da sem Pepček, mi je kar hrbet obrnil. Odšel sem iz brivnice, ki je istočasno tudi frontni kotiček in posvetovalnica, zopet na cesto. Poiskal sem tovariša Jožka Žiberta in ga prosil, naj mi pokaže tradicionalno zastavo na združenem domu. Zastava je res, kakor pravi Jožko, taka, da je ne najdeš zlepa. Na eni strani ima rdečo, na drugi pa ameriškansko belo zvezdo. Ker nisem imel časa, sem ga prosil, naj me drugič pokaže doma, da prinesem s seboj lestvico in mu bom pomagal zastavo sneti, vendar za vsak primer, če bi prišel ponoči, naj pusti dvorano odprto, da bom lahko v njej prenočeval, ker nimajo več frontnega kotička. Zadnji članki v »Našem delu« o ribiškem društvu v našem okraju so me tako navdušili za ribiški šport da sem sklenil, da se s čolnom malo popeljem po Krki in si ogledam boga-

stvo rib. Veslal sem proti Kostanjevici in spotoma opazoval krasne primerke somov, ščuk, platnic, klenov in kaj vem, kako se še imenujejo te ribe. Občudoval sem bogati ribji zarod, tako da sem čisto pozabil na čas in prostor. Privlesal sem skoraj do Kostanjevice, ko slišim v gozdu velikanski krik in vik. Oborožen s palico se napotim v hosto, kjer najdem skupino lovcev, ki so pravkar komentirali obstrelitev divjega prašiča. Divji prašič je bil po mnenju lovcev tako obstreljen, da so gotovo računali na njegov pogin. Zato so poslali takoj odposlanca v Kostanjevico, ki naj pripravi vse potrebno za požrtvornega divjega prašiča. Vsi so bili neznansko veseli tega lovskega plena, še bolj pa pečenke in gorjanske črnine, ki jih čaka v Kostanjevici. Odposlanec je v Kostanjevici organiziral najboljšo kuharico, ki je prva specialistka v pripravi pečenke »a la vild«. Pripravila je vse potrebne začimbe, zakurila v štedilniku, mesar je čakal z nabrušenim nožem na divjega prašiča, toda — zaman. Divji prašič je bil tako netovariški, da ni podlegel krogli lovca, temveč stisnil rep med noge in jo odkuril v krakovske gozdove, veseleč se življenja. V krakovskem gozdu bi mu skoraj trda predla, če ne bi bil Franc Kopina, ki je znan kot strasten divji lovec, s pomočjo svoje matere drl kožo nekemu srnjaku. Seveda je Kopina našel srnjaka v gozdu že ubitega, razumljivo, ker živemu srnjaku ni mogoče kože odreti. To zaposlenost Kopinovo je divji prašič izkoristil in še globlje pobegnil v krakovske gozdove, kajti Kopinova krogla bi gotovo ne prizanesla njegovemu življenju. Ta dolga pot me je tako izmučila, da mi je začela noga otekati in ker moja Kunigundica ni imela doma nikake maže, sem šel na Senovo v ambulanto, kjer sem prosil tov. Požunovo, bivšo nuno, naj mi da kakšno mažo, da si nogo ozdravim. Odgovorila mi je: »Iz ambulate ne dajemo nikakih zdravil. Ako hočete zdravila za domačo uporabo, jih dobite na recept.« Ker vem, da je to pravilno, zato nisem več silil vanjo, ampak sem potrpežljivo čakal, da pridem na vrsto pri zdravniku, ki mi bo predpisal recept. Medtem pa vstopi bivši trapist in duhovnik Zemljak, ki je tudi želel nekih zdravil. Požunova se mu je spoštljivo priklonila in vprašala »prečastitega« za njegove želje. In glej čudo! Kar nisem mogel dobiti jaz, to je Požunova z veliko skrbnostjo in postrežljivostjo dala prečastitemu gospodu Zemljaku. Tudi to je šla zame. Drugič, ko bom šel na Senovo v ambulanto, si bom sposodil talar.

Fizkultura in šport

Okrajni telovadni nastop 5. oktobra v čast VI. kongresa KPJ

Okrajni odbor za telesno vzgojo »Partizana«, priredi 5. oktobra 1952 v Krškem telovadni nastop, tekme v lahki atletiki in odbojki za vsa društva »Partizana« na področju okraja Krško v čast VI. kongresa KPJ.

Nekatera društva Partizana, kakor Senovo, Sevnica, Krško in Brežice, se že resno pripravljajo za to prireditev, kjer bodo v plemeniti tekmi pomerili svoje moči za prva mesta.

Tekmovali bodo v teku na 100 metrov, v teku na 1000 metrov (ženske 500 me-

trov), skoku v višino in daljino, metu bombe, štafeti 4x100 metrov in v odbojki.

Tekme se bodo pričele že v soboto 4. oktobra 1952 popoldne in se bodo nadaljevale v nedeljo 5. oktobra zjutraj. Nato bodo skušali prostih vaj za popoldanski nastop.

V soboto zvečer bo v čast tekmovalcem telovadna akademija, kjer bodo sodelovala vsa agilnejša društva s posebnimi točkami in folkloro.

Telesna vzgoja v našem okraju

V našem okraju je bilo zadnjih par let registriranih deset telovadnih društev. Od teh jih je samo pet izvršilo ustanovne skupščine in se preimenovalo v TVD Partizan (Sevnica, Senovo, Krško, Brežice in Bistrica ob Sotli), do čim ostala ne pokažejo nikakega znaka življenja, niti se potrudijo, da bi se na skupščinah preimenovali v Partizana.

To so društva Brestanica, Bizelsko, Dobova, Artiče in Deloma Zdole, ki goji le ženski šport. Nekatera teh društev imajo prav vse pogoje za uspešno delo, imajo telovadnico, orodje in ljudi, ki se razumejo na telesno vzgojo. Čudimo se, da Fronta in partijska organizacija ne pokrene ničesar v teh krajih. Ali je izšlo pismo CK KPJ neopaženo mimo

njih, kar se tiče vprašanja o fizikulturi? Tovariši, kdaj se boste zganili. Čas beži, mladina raste in terja od vas, kar ste ji vi dolžni dati.

S sodelovanjem na okrajnih tekmah in telovadnem nastopu 5. oktobra 1952, ki bo v čast VI. kongresa KPJ, opravite svojo dosedanje nedelavnost in se uvrstite v vrsto delujočih društev.

V nedeljo, dne 14. septembra bo priredil kolesarski klub »SAVA« Krško 6. veliko meddruštveno kolesarsko dirko v Brežicah. Na dirkah bodo sodelovali tudi kolesarji iz Trbovelj.

Prav tako pa bodo istega dne tudi motorne dirke s 125 cm³ motornimi kolesi.

KINO

KINO KRŠKO

3. in 4. ZAKLAD SIERRA MADRE — ameriški film
6. in 7. V PARIZ — francoski film
10. in 11. NJIM PRIPADA SLAVA
13. in 14. GOSPA BOVARYJEVA — ameriški film
17. in 18. NEVESTA NA PRODAJ
20. in 21. VSE O EVI — ameriški film
24. in 25. MOLK JE ZLATO — ameriški film
27. in 28. BELI HODNIKI

KINO BREŽICE

- Predstave med tednom ob 20. uri, ob nedeljah in praznikih ob 16., 18. in 20. uri.
1. IX. BROADWAJSKE MELODIJE — ameriški barvni film
 3. in 4. IX. POSLEDNJI DAN — jugoslovanski vohunski film
 - 5., 6. in 7. IX. GRENKI RIŽ — Silvana Mangano — italijanski film
- NOVOSTI! Vsako nedeljo dopoldne ob 10 »Matineja«, Poučni, zabavni in risani filmi.
7. IX. 1952 ob 10. uri matineja:
 1. ALUMINIJ
 2. MORNARI
 3. PIONIRJI
 4. ZGODOVINSKI PRAŠICEK
 5. POPAJ IN ATLET — risanka
10. in 11. IX. TRGOVINA S STARINAMI — angleški film
 - 12., 13. in 14. IX. VRNITEV — ameriški film

Oglašujte v „Naše delo“

Tavarna čokolade in likerjev Brestanica

Vam nudi čokolado mlečno, lešnikovo $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{8}$, pastile $\frac{1}{10}$, kroketi $\frac{1}{4}$ — z odpustno etiketo ter solidno ceno. • Liker cvetlični, trapestin, kakao, pakiran $\frac{1}{4}$ l, $\frac{1}{2}$ l, 7 del in 1 l steklenice.

Prepričajte se o kvalitetnih izdelkih!

F. Setinec

Šlezijška kronika

(Nadaljevanje)

»Tudi mi imamo izrodke, kakor ima žito plevel,« je rekel Ludvik in ji stisnil roko. Dolgo je še gledal za njo, ko je sključena odhajala proti parku.

»Kaj bi radi?« Vrtar se je približal Ludviku, ki je še vedno gledal za ženo.

Ludvik mu pokaže delovni karton:

»Na delo me pošilja k vam.«

»Pojdite z menoj!«

Stopila sta na prostrano dvorišče tovarne. Po stezi, posuti z drobnim belim peskom sta krenila proti velikemu poslopju, ki je bilo obdano od sivih poslopj, kjer je enakomerno brnelo.

Prišla sta do poslopja, prešla prvo nadstropje in v drugem obstala pred vrati šefove pisarne.

»Osnažite si čevlje, nato potrkajte, predno vstopite!« je vrtar naročil Ludviku.

»Hvala za nasvete,« se Ludvik zareži vrtarju v obraz. Nato potrkal in vstopil.

»Guten Morgen!«

»Heil Hitler!« zakriči mož z naočali in zapiči pogled v prišleca. »Kaj hočete?« ga vpraša.

»Na delo me pošilja k vam.« Pokaže mu delovni karton. Mož ga preleti z očmi:

»Gut.« Pogled še vedno visi na Ludviku. Nato: »Kaj ste po peklicu?«

»Natakar.«

Mož se nasmehne: »Natakarji nam niso potrebni.«

»Meni je prav. Lahko grem?«

»Počakajte! Ne bodite tako hitri! Ali se razumete na montaže?«

»Nimam pojma.«

»Ste delali v kakšni papirnici?«

»Kje pa.«

»Kaj pa kemija, se morda razumete na njo?«

Ludvik misli sam pri sebi: »To je že lažje in čistejše delo. Razumljivo sicer ni. Mogoče bo pa šlo.« Glasno je pa rekel: »O ja, o kemiji imam pojma.«

Sef je bil zadovoljen:

»Javite se v laboratoriju. Pri dr. Neumannu.«

Cez nekaj minut je stal Ludvik v laboratoriju. To je bila velika soba. Po vrsti so stali v njej čudni aparati, nad njimi so se pa sklanjali v belo oblečeni možki. Tri dekle so se sedele za mizo in v knjigo zapisovale številke, ki so jih izgovarjali možki.

»Eksperiment 33.«

»Eksperiment 33,« je ponavljala deklina za mizo. K njej je stopil Ludvik:

»Rad bi govoril z dr. Neumannom.«

»Moment.«

Belo oblečeni starejši mož pride k njemu in mu ponudi roko: »Dr. Neumann.«

»M. Ludvik,« se predstavi Ludvik in mu stisne roko. Na tihem si pa misli, da je naletel na dobrega človeka ali se pa v ovčji koži skriva lev.

»Tu boste delali odslej. Odgovorno delo. Mnogo se boste morali učiti.«

»Niti ne vem, kaj se proizvaja v tej tovarni.«

»Ne bodite preveč radovedni. Sicer pa boste morali podpisati izjavo, da bo vse ostalo v vaši glavi. Ha, ha, ha... Der Feind hört mit! Umetno svilo delamo. Svilo iz lesa.« Hudomušno pogleda Ludvika, ki se je radovedno oziral po sobi, in nadaljuje: »To je moje delo. Lansko leto sem dobil odlikovanje od Führerja.«

»Stoodstotni bedak,« si je mislil Ludvik. Neumann se ozre okoli sebe:

»Sami Francozi. Zelo zaupljivi ljudje. Vsi so neverjetno vdani Hitlerju. In vi, ste tudi Francoz?«

»Ne, Slovenec sem.«

»Slovenec? Ta narodnost mi je nepoznana.«

»Teslo,« misli Ludvik, reče pa: »Unterštajermark.«

»Ah, Unterštajermark.« Nato povabi Ludvika v pisarno. Ponudi mu stol, nato porine nekakšen papir pred njega. »Podpišite izjavo, da boste čuvali tovarniško tajnost. Vse, kar boste videli in slišali, ste videli in slišali samo vi. V nasprotnem primeru pa smrtna kazen. To vam je menda jasno.«

»Saj, saj, to mi je jasno.« Ludvik se podpiše, zavedajoč se, da ne prisega domovini...

Že zgodaj zjutraj je bil Ludvik v laboratoriju. Še nikogar ni bilo razen starejše asistentke. Hodil je po sobi in si ogledoval čudne aparate. Zelo ga je zanimal na steni pritrjen aparat »Viskozimeter«, ki je služil za kuhanje mase. Zraven njega so bile pritrjene prstanu podobne naprave z majhnimi luknjicami. Vse je bilo zelo zagonetno in zamotano, saj je bilo na napravi montiranih nekoliko barometrov in termometrov.

»Boun jour,« je pozdravil mož, ki je stopil v laboratorij, slekel suknjič ter ga obesil v omaro, ki je stala v kotu laboratorija. Oblekel je belo haljo in takšen stopil k Ludviku:

»Mi se še ne poznamo.« Ponudil mu je roko in veselo dodal:

»Gi-gi me kličejo. In vi?«

»Ludvik.«

»Boun jour,« se je slišalo več pozdravov hkrati. Devet jih je stopilo k Ludviku:

»Zan...« drug za drugim so mu segali v roko in se mu predstavljal.

Gi-gi ga nato vpraša:

»Vi ste Jugoslovane?«

»Da, Jugoslovane.«

»Ali vas smemo tikati?«